

LAIKAS

Nr. 314
XVI M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — — 12 DE FEBRERO 1963

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

TAUTŲ APSISPŘENDIMO KLAUSIMAS VIS GYVAS IR AKTUALUS

Lietuviai:

Mūsų brangioji tėvynė Lietuva vis dar tebetiki, kad laisvasis pasaulis, matydamas pavojų savo laisvei, padės mums kovoje prieš pavergėją, iki atgausime išplėstą laisvę ir nepriklausomybę.

Šiandien tautų apsisprendimo klausimas vis dar yra gyvas ir aktualus. Mes stebime daug besikuriančių naujų valstybių Afrikoje ir kitur. Neabejotinai ateis laikas pavergusios daugelį tautų raudonosios imperijos byrėjimui.

Pasaulio lietuviams kovoje prieš pavergėją vadovauja Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (VLIKas). Jo kova yra labai sunki. Efektingesnei kovai vesti yra labai reikalingi ir pinigai, kurių didžioji dalis panaudojama vesti šioms kovos priemonėms:

Radijui. VLIKas naudojaši, lietuviškai perduodamas žinias į pavergtą tėvyrę Madrido, Romos ir Vatikano radiofonais. Okupantas labai bijo tiesos žodžio iš laisvojo pasaulio ir įvairiausiais būdais trukdo jį klausyti. Tačiau nei nei grasinimai nei didelės bausmės neatbaido nuo žinių sekimo. Toji pavergėjo kova prieš laisvojo pasaulio žodį tik parodo, kad okupantas nėra nei taip galingas nei saugus. Todėl mes turime dar daugiau stiprinti ryšius oro bangomis su pavergtąja tėvynė, kelti tautiečių atsparumo dvasią ir palaikyti jų viltis.

Eltos Biuleteniems. VLIKas informacijos tikslais leidžia Eltos biuletenius lietuvių, vokiečių, italų, anglų ir ispanų kalbomis. Tie biuleteniai yra siunčiami draugiškų kraštų politikams, žurnalistams, visuomenininkams, mokslininkams ir kt. Tie biuleteniai yra svarbūs labai vertinami ir daug prisideda prie laisvinimo akcijoms.

Radijo sekimo stočiai. VLIKas išlaiko Vilniaus radijo sekimo stotį. Jos dėka patiriame kiekvieną svarbesnį įvykį pavergtoje tėvynėje. Tomis žiniomis ne tik mes pasinaudojome, galėdami nedelsiant atsakyti į pavergėjo melus, bet ir mums draugiškų kraštų įvairios institucijos, asmens. Ši mūsų kovos priemonė yra tai pat efektinga ir taikli.

Tautos Fondas, kaip VLIKo padalinys, rūpinasi lėšų sukėlimu, kad kova už tėvynės laisvę būtų ne tik tęsiama, bet ir suaktyvinta. Todėl ir šiais metais Tautos Fondas laukia Jūsų aukos, tikėdamas, kad laisvėje gyvenęs lietuvis nenutrauks kovos, ligi mūsų tėvynėi Lietuvai vėl išauš laisvės rytas.

JAV-se savo auką, Vasario 16-sios progą, prašome siųsti ALTBai per jos skyrius, nes ALT piniginiškai remia VLIKo veiklą. O visuose kituose kraštuose malonėkite parinkti piniginės aukas ir jas siųsti Tautos Fondo Atstovybėms ir Įgaliotiniams.

Norintieji aukas įteikti Argentinoje Tautos Fondui, prašomi jas siųsti šuo adresu:

Ignas Padvalsks,
c. San Blas 4220, Buenos Aires.

TAUTOS FONDO Valdyba

*****

GRIUVA KOMUNIZMO VIENYBĖ

Paskutinės spaudos žinios vis labiau patvirtina, kad berniai tarp Kom. Kinijos ir Sov. Sąjungos kaskart aštrėja. Pekino "Liaudies dienraštis" savo š. m. sausio 27 d. vedamajame kaltina Sov. Sąjungą už kinų delegacijos nepagarbų priėmimą Kom. Partijos Vokietijoje Kongreso metu. Ten rašoma, kad kinų delegacijos šefui Wu Shiu Chau kalbant apie nekintančią Pekino politinę liniją, kiti nariai kėlė triukšmą, švilpė ir try-pė kojomis, Tai buvęs skaudus ir apgalvotas įžeidimas. Sakoma, kad net patsai kongreso pirmi ninkas jų šefą pertraukęs, kai šis kalbėjęs apie Jugoslavijos vedamą politiką.

EX-MOTORISTŲ TAUTA?

Neseniai buvo perduota žinia, jog Kanadoje, Ontario provincijoje, nuo sausio 1 d. iki spalio mėn. pradžios buvo suspenduota 10.000 šoferių, kuriems atimtos teisės vairuoti automobilius. Ar tai Kanada nori tapti ex-motoristų tauta?

KINAI IR BADAS

(E) Milane einąs nepriklausomas dienraštis "Corriere della Sera" išpėja Maskvą — nesišai-pykite iš tariamai silpno Kinijos pajėgumo, ypač atominių ginklų srityje. Jei tik Kinijai pavyks su pirmąja atomine bomba, tai jai ir Azija būsias per mažas ob-jektas patenkinti alkanu krašto reikalavimams. Galimas dalykas, kad Chruščiovas tą pavojų nu-mato. Tačiau jis nežinąs, kaip tokio pavojaus atsikratyti.

Tebesiaučia šalčiai Europoje

Anglija skaito, kad tokių šalčių dar nuo 1648 metų tik dešimt tebuvę. Pačiame Londono mieste nuo šalčio susprogo 1600 vandentiekio vamzdžių. Paryžiuje šaltis siekia 10 laipsnių po nuliu ir jau prasidėjo anglių taupymas. Centrinėje Italijoje 233 kaimai liko sniego atskirti nuo centrų, o netoli Neapolio susprogo net pomidorų konservų dėžutės. Užšalo net ir Baltijos jūros pakraščiai.

Pasikėsinimai

Puerto Corinto mieste, Nikaragvoje, policija, atidengė visą teroristų lizdą. Ten rasta ins truktijos, kaip reikia pravešti įvairius sabotažo darbus, gaminti bombas ir ruošti neramumus. Panašus reikalas visai neseniai buvo tiriamas Costa Rica valstybėje, kur buvo ruošiamasi išardyti Limon uostą.

Argentinoje įsteigta Prieš-komunistinė Liga

Argentinos intelektualų ir veikėjų grupė neseniai įsteigė anti-komunistinį frontą, pavadintą: „LIGA OCCIDENTAL ANTI-COMUNISTA“, kuri išleido atsišaukimą, arba deklaraciją, kurioje paskelbti principai. Pagrin-diniai principai yra sekantys: komunizmas eine pirmyn su vi-su stiprumu, todėl reikia pasi-priešinti be kompromisų, reikia neleisti toliau jam žengti ir už-kirsti kelią, bei padėti išlaisvinti užimtus komunistų kraštus. Prie šio fronto kviečia visus ge-ros valios žmones.

Komunistinė Kinija apkaltina Kruščiova

Už buržuazijos įvedimą Rusi-joje ir už komunizmo susilpnimą savo krašte ir kituose kraštuose. Pagal Pekino politiką negali būti jokios kalbos tarp kapitalistų ir komunistų, tiktai atvira kova iki galo. Šis lūžis tarp Maskvos ir Pekino be abejo yra didelis smū-gis pasauliniam komunizmo są-jūdžiui.

Amerikiečių ambasada Mask-voje atidavė pabėgėlius

Iš Sibiro po Naujų Metų at-bėgo 32 žmonės: 6 vyrai, 12 moterų ir 14 vaikų, kurie atbė-go į Amerikos ambasadą paprašė politinės apsaugos ir prieglau-dos, nes tvirtino atbėgę dėl reli-ginio persekiojimo. Amerikiečių ambasadorius Richard Davis pavaišinęs ir išklausinėjęs, iš kur jie atvykę, juos gražino atgal rusams, kurie įsodinę į mašiną juos išvežė į traukinį su kuriuo buvo gražinti į Sibirą — Černo-gorsko vietovę.

Šis drąsus Sibiro ūkininkų žy-gis neliks pasaulyje be atgarsio, nes parodo, kad Rusijoje ir to-liau vyksta persekiojimas, ne-žiūrint, kad komunistai stengiasi pasaulį įtikinti, jog Rusijoje yra religijos laisvė.

Peru valstybėje susektas komunistų pagrindinis veikimas

Trijų Karalių išvakarėse Peru valstybėje vyriausybės policija susekė komunistų pagrindinio veikimo centrą ir suareštavo daug-ye komunistų veikėjų, kurie planavo panašiai kaip Kuboje įvesti komunistinę tvarką. Buvo jau užplanuotas visame krašte sabotažo tinklas, kuris turėjo pradėti veikti ir kraštą priversti prie betvarkės.

Tokiu būdu paaiškėjo dar syki, ko komunistai siekia Pietų Ame-rikoje: sugriauti esamą demo-kratinę tvarką ir įvesti komunis-tinū diktatūrą.

• Anglijos tribunolas nubau-dė Energijos ministerį sumokėti 10 svarų baudą už nusizengimą judėjimo taisyklėms ir jo šoferio knygutėje įrašė: "neatsargus šo-feris".

• 1955 m. ispanų kalbą var-tojo 175 milijonai gyventojų Apskaiciuojame, kad 1975 m. vartos 275 milijonai.

Montevideo Lietuvių Fati-mos bažnyčia, kurioje bus atlaikytos iškilmingos pamaldos laike Pietų Ame-rikos Lietuvių II Kongreso.

St. Kairiui — 85 metai

(E).— 85 m. amžiaus sukako inžinieriui technologui, politikui, publicistui, Vasario 16 Nepr. Paskelbimo Akto signatarui ir pirmajam Vyr. Lietuvos Išlais-vinimo Komiteto pirmininkui — Steponui Kairiui (Tumasoniui). Jis gimė 1878 m. Užnevežio k., Kurklių vls. Ukmergės apskr. Dar besimokydamas Šiaulių gimnazijoje, Stp. Kairys, kartu su kitais protestuodamas prieš tikybos dėstymą rusų kalba, iš-je iš klasės, buvo pašalintas iš gimnazijos.

1904-07 Steponas Kairys buvo įsitraukęs į Lietuvos socialde-mokratų partijos revoliucinį darbą. Nuo 1916 m. atsidėjo poli-tiniam darbui. 1916 m. kartu su A. Smetona ir J. Šauliu da-lyvavo Rusijos pavergtųjų tau-tų konferencijoje ir lietuvių veikėjų pasitarime Lozanoje, kur buvo nutarta siekti politi-rės nepriklausomybės Lietuvai. 1917 m. vokiečių okupacijos me-tu, Kairys buvo išrinktas į Lie-tuvos Tarybą. Vėliau dalyvavo konferencijoje Berne, o 1917 m. su vokiečių užs. reik. ministeri-ja pasirašė protokolą apie Lie-tuvos nepriklausomybės atsta-tymo sąlygas. 1918 m. sukaktu-vininkas buvo vienas iš pasira-šusiųjų Nepriklausomybės at-siatymo Akta.

Nuo 1923 m. sukaktuvininkas dėstė Lietuvos Universiteto tech-nikos fakultete, 1939 m. buvo pakeltas o. prof., o 1940 m. už sanitarinių įrengimų statybą Lietuvoje jam suteiktas garbės daktaro laipsnis. 1941 - 1943 m. universiteto technikos fak. de-kanas.

Nuo 1944 m. Kairys toliau dirbo V. Vokietijoje atgaivinto VLIKo veikloje. Subūręs apie save specialistus paruošė Lie-tuvos atstatymo projektus.

Atvykęs į JAV, sukaktuvinin-kas toliau dirbo laisvinimo ve-ikloje. Ligos pasėkoje yra nete-kęs vienos kojos. Ligos, am-žiaus slegiamas, sukaktuvinin-kas nemetė plunksnos, aktyviai reiškiasi spaudoje.

Sukaktuvininką VLIKo Vykd. Taryba nuoširdžiai sveikina su-laukus garbingo amžiaus ir linki geros sveikatos, kūrybinės nuo-taikos.

